Yunus

Peyğəmbərin Kitabı

Giriş

«Yunus» Kitabı Allahın əmrinə tabe olmaq istəməyən Yunus peyğəmbərin başına gələn əhvalatlardan bəhs edir. Allah ona möhtəşəm Aşşur imperatorluğunun paytaxtı Nineva şəhərinə getməyi buyurmuşdu. O dövrdə Aşşur İsrailin qatı düşməni idi. Buna görə də Yunus Allahın sözünü oradakılara çatdırmaq istəmirdi. Çünki o, Allahın rəhmli olmasına əmin idi. Bilirdi ki, Ninevalılar tövbə etsə, Allah onları məhv etməz. Bir neçə hadisə baş verəndən sonra, nəhayət, Yunus məcburiyyət qarşısında qalaraq Allaha itaət etdi. Yunusun peyğəmbərliyi yerinə yetməyəndə bu, onu çox qəzəbləndirdi, Allah isə ona ibrət dərsi verdi.

Bu kitabdan aydın görünür ki, Allah təkcə İsrail xalqını deyil, bütün bəşəriyyəti cəzalandırmaq və məhv etmək əvəzinə bağışlamaq və xilas etmək istəyir.

Kitabın məzmunu:

Yunusun çağırışı və itaətsizliyi 1:1-17
Yunusun tövbəsi və xilası 2:1-10
Ninevalıların tövbə etməsi 3:1-10
Allahın Ninevalılara rəhmi 4:1-11

Yunusun çağırışı və itaətsizliyi

1 1 Rəbbin sözü Amittay oğlu Yunusa
nazil oldu: 2 «Qalx, Ninevaya – o böyük
şəhərə get və ona qarşı car çək, çünki
oradakıların pisliyi gəlib Mənə qədər
çatmışdır». 3 Lakin Yunus Rəbbin hüzurundan
Tarşişə qaçmaq üçün qalxdı. Yafoya enib
Tarşişə gedən bir gəmi tapdı. Yol haqqını
verib Rəbbin hüzurundan getmək üçün onlarla
birlikdə Tarşişə gedən gəmiyə mindi.
4 Lakin Rəbb dəniz üzərində güclü külək
qaldırdı, dənizdə böyük bir fırtına qopdu və
gəmi az qala parçalanacaqdı. 5 Gəmiçilər
qorxuya düşüb hər biri öz allahını çağırdı və
gəmi yüngülləşsin deyə, orada olan yükləri
dənizə atdı. Yunus isə gəminin aşağı hissəsinə
enmişdi və uzanıb bərk yuxuya getmişdi.
6 Gəmi rəisi onun yanına gəlib dedi: «Sən nə
yatırsan? Qalx, öz allahını çağır. Bəlkə sənin
allahın bizi yada salar və biz məhv olmarıq».
7 Gəmiçilər bir-birlərinə dedi: «Gəlin püşk
ataq, görək kimə görə bu bəla başımıza
gəldi?» Püşk atdılar və püşk Yunusa düşdü.
8 O zaman Yunusdan soruşdular: «Bizə de,
başımıza gələn bu bəla kimə görədir? Sənin
sənətin nədir? Haradan gəlirsən? Vətənin
haradır? Hansı xalqdansan?» 9 Yunus cavab
verdi: «Mən İbraniyəm. Dənizi və torpağı
yaradan göylərin Allahı Rəbdən qorxuram».
10 Onlar çox qorxdu və dedi: «Sən bunu nə
üçün etdin?» Çünki Yunusun Rəbdən
uzaqlaşmaq üçün qaçdığını bilirdilər, bunu
onlara özü nəql etmişdi.
11 Dəniz get-gedə coşduğuna görə onlar
Yunusdan soruşdular: «Səninlə nə edək ki,
dəniz qarşımızda sakitləşsin?» 12 Yunus onlara
dedi: «Məni götürüb dənizə atın, onda dəniz
qarşınızda sakitləşər, çünki bilirəm, bu böyük
fırtına mənə görə baş verib». 13 Lakin
gəmiçilər sahilə yan almaq üçün sə'ylə avar
çəkməyə başladı, amma bacarmadı. Ona görə
ki dəniz onlara qarşı get-gedə coşurdu. 14 O
zaman onlar Rəbbə fəryad edərək dedilər:
«Ya Rəbb, Sənə yalvarırıq, qoyma bu adamın
canından ötrü məhv olaq. Günahsız qan
üstümüzdə qalmasın! Çünki Sən, ya Rəbb, Öz
istədiyini etmisən». 15 Onlar Yunusu götürüb
dənizə atdı və dənizdəki fırtına yatdı. 16 Onda
adamlar Rəbdən bərk qorxdu və Rəbbə
qurban təqdim edərək əhd etdi.
17 Rəbb Yunusu udmaq üçün böyük bir
balıq yetirdi və Yunus üç gün-üç gecə balığın
qarnında qaldı.

Yunusun tövbəsi və xilası

2 1 Yunus balığın qarnından Allahı
Rəbbə dua edib dedi:
2 «Əzab içində Rəbbi çağırdım,
O mənə cavab verdi.
Ölülər diyarının bağrından fəryad etdim,
Sən mənim səsimi eşitdin.
3 Sən məni dərinə, dənizin qoynuna atdın,
Məni sellər sarıdı,
Sənin bütün ləpələrin və dalğaların
Üstümdən keçdi.
4 Mən dedim: "Sənin gözlərinin önündən
qovuldum",
Lakin yenə Sənin müqəddəs mə'bədini
görəcəyəm.
5 Nəfəsim kəsilənə qədər məni sular
bürüdü,

1:1 *– 2Pad. 14:25*

1:17 *– Mat. 12:40*

Məni dərinliklər aldı,
Başıma yosunlar sarıldı.
[6] Dağların dibinə qədər endim,
Arxamca əbədilik dünya bağlandı.
Lakin, ya Rəbb Allahım, Sən canımı
dərin çuxurdan çıxartdın.
[7] Daxilimdə canım üzüləndə Rəbbə üz
tutdum,
Mənim duam Sənə,
Sənin müqəddəs mə'bədinə çatdı.
[8] Puç olan bütlərə səcdə edənlər
Onlara verilən lütfdən imtina edərlər.
[9] Amma mən Sənə şükür nəğməsi ilə
qurban gətirəcəyəm,
Əhdimi yerinə yetirəcəyəm.
Xilas Rəbdədir!»

[10] Rəbb balığa əmr etdi və balıq Yunusu
ağzından quruya qaytardı.

Ninevalıların tövbə etməsi

3 [1] Rəbbin sözü Yunusa ikinci dəfə nazil
oldu: [2] «Qalx, Ninevaya – o böyük şəhərə
get və sənə söyləyəcəyim sözləri onlara car
çək». [3] Yunus Rəbbin sözünə görə qalxıb
Ninevaya getdi. Nineva Allahın nəzərində
böyük şəhər idi. Oranı üç günə gəzib-
dolaşmaq olardı. [4] Yunus şəhəri gəzməyə
başlayıb bir günlük yol getdi və car çəkərək
dedi: «Qırx gündən sonra Nineva dağılacaq!»

[5] Ninevalılar Allaha inandılar, oruc e'lan
edərək böyükdən kiçiyə qədər hamı çul
geyindi. [6] Bu xəbər Nineva padşahına çatanda
o, taxtından qalxaraq şahlıq libasını əynindən
çıxartdı və çul geyinib külün üstündə oturdu.
[7] Padşah özünün və ə'yanlarının adından
buyurdu ki, Ninevada e'lan edib desinlər:

«Nə insanlar, nə heyvanlar, nə mal-qara, nə
də ki qoyun-keçi heç nə yeməsin, otlağa
getməsin və su içməsin. [8] İnsanlar da,
heyvanlar da çul geyinsin və var gücləri ilə
Allaha fəryad etsin. Hər kəs öz pis yolundan
və əllərinin zorakılığından dönsün. [9] Kim bilir,
bəlkə Allah rəhmə gəlib, qızğın qəzəbini
bizdən döndərər və biz məhv olmarıq».

[10] Allah onların işlərini, pis yoldan
döndüklərini gördü. Ona görə də rəhm edib
əvvəlcə onların üstünə göndərmək istədiyi
bəlanı göndərmədi.

3:4-5 *– Mat. 12:41; Luk. 11:32*

Allahın Ninevalılara rəhmi

4 [1] Bu iş Yunusun heç xoşuna gəlmədi
və o hirsləndi. [2] O, Rəbbə dua edərək dedi:
«Ya Rəbb! Mən hələ ölkəmdə ikən bunu
demirdimmi? Buna görə də mən Tarşişə
qaçdım, çünki bilirdim, Sən lütfkar, rəhmli,
hədsiz səbirli, bol məhəbbətli Allahsan və
rəhm edib bəla göndərməzsən. [3] İndi isə, ya
Rəbb, yalvarıram, mənim canımı al, çünki
mənim üçün yaşamaqdansa, ölmək yaxşıdır».
[4] Rəbb dedi: «Hirslənməyin yaxşı işdirmi?»

[5] Yunus şəhərdən çıxdı və şəhərin şərq
tərəfində oturdu. Orada özünə çardaq
düzəldib kölgəsində oturdu ki, şəhərdə nə baş
verəcəyini görsün. [6] Rəbb Allah Yunusun başı
üstünə qalxıb kölgə salmaq və onu pis
halından qurtarmaq üçün bir gənəgərçək
bitkisi yetirdi. Yunus bu bitkiyə görə çox
sevindi. [7] Lakin ertəsi gün sübh tezdən Allah
bir bitki qurdu yetirdi. Qurd bitkini içindən
yedi və bitki qurudu. [8] Günəş çıxanda Allah
isti səmum küləyi yetirdi. Günəş onun başını
yandırdı və o, taqətdən düşüb özü üçün ölüm
diləyərək dedi: «Mənim üçün yaşamaqdansa
ölmək yaxşıdır». [9] Allah Yunusa dedi: «Məgər
sənin bu bitkiyə görə hirslənməyin yaxşı
işdirmi?» O dedi: «Əlbəttə, yaxşıdır, elə
hirsləndim ki, az qala öləm».

[10] Onda Rəbb dedi: «Sən zəhmətini
çəkmədiyin və yetişdirmədiyin, bir gecədə
bitən və bir gecədə məhv olan bitkiyə
acıyırsan. [11] Bəs sağ əlini sol əlindən ayıra
bilməyən yüz iyirmi mindən çox insanın və
çoxlu heyvanın yaşadığı böyük şəhər
Ninevaya Mən necə acımayım?»

4:2 *– Çıx. 34:6; Say. 14:18; Neh. 9:17; Zəb. 86:15; 103:8; 145:8; Yoel 2:13*